

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ А.С. МАКАРЕНКА**

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

Середня освіта (Географія. Біологія та здоров'я людини)

другого рівня вищої освіти

за спеціальністю 014.07 Середня освіта (Географія)

додаткова предметна спеціалізація 014.05 Біологія та здоров'я людини

галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено Вченою радою Сумського
державного педагогічного університету
імені А.С. Макаренка
Голова Вченої ради
Ректор _____ Ю. О. Лянной
(протокол № від _____ 2021 р.)

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
Освітньо-професійної програми
Середня освіта (Географія. Біологія та здоров'я людини)
другого рівня вищої освіти
за спеціальністю 014.07 Середня освіта (Географія), додатковою
предметною спеціалізацією 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини),
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

кваліфікація: Магістр середньої освіти за предметною спеціальністю 014 Середня освіта (Географія). Вчитель географії профільної школи. Вчитель біології та здоров'я людини профільної школи

Освітньо-професійна програма розглянута на засіданні кафедри загальної та регіональної географії

Протокол № від 2021 р.

Завідувач кафедри _____ (Корнус О. Г.)

2021 р.

Ухвалено науково-методичною комісією природничо-географічного факультету

Протокол № від « » 2021 р.

Голова навчально-методичної комісії
природничо-географічного факультету _____ (Міронць Л. П.)

Перший проректор _____ (Пшенична Л. В.)

Керівник центру забезпечення якості вищої освіти _____ (Ячменик М. М.)

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма Середня освіта (Географія. Біологія та здоров'я людини) підготовки здобувачів вищої освіти на другому (магістерському) рівні за спеціальністю 014.07 Середня освіта (Географія), додатковою предметною спеціалізацією 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини), галузі знань 01 Освіта/Педагогіка розроблена та внесена кафедрою загальної та регіональної географії Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка. Програма буде впроваджуватися до розробки стандарту вищої освіти за відповідним рівнем вищої освіти з названої спеціальності.

Освітньо-професійна програма враховує вимоги Закону України «Про вищу освіту», Національної рамки кваліфікацій, затвердженої постановою кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 зі змінами від 25 червня 2020 р. № 519, Професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)», затвердженого наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України № 2736 від 23.12.2020 р.

Розробники освітньої програми:

Корнус Анатолій
Олександрович	доцент кафедри загальної та регіональної географії Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, кандидат географічних наук, гарант освітньої програми.
Міронєць Людмила
Петрівна	декан природничо-географічного факультету Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, кандидат педагогічних наук, доцент.
Сюткін Сергій
Іванович	доцент кафедри загальної та регіональної географії Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, кандидат географічних наук, доцент.
Король Олена
Миколаївна	старший викладач кафедри загальної та регіональної географії Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, кандидат педагогічних наук
Данильченко Олена
Сергіївна	старший викладач кафедри загальної та регіональної географії Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, кандидат географічних наук
Щербань Ніна
Миколаївна	директор Комунальної установи Сумська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів №8 Сумської міської ради.
Лук'янов Андрій
Миколайович	магістрант 1-го року навчання.

Профіль освітньо-професійної програми Середня освіта (Географія. Біологія та здоров'я людини)

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка Природничо-географічний факультет
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Другий (магістерський) Магістр середньої освіти за предметною спеціальністю Середня освіта (Географія). Вчитель географії закладу загальної середньої освіти. Вчитель біології та здоров'я закладу загальної середньої освіти
Офіційна назва освітньо-професійної програми	Середня освіта (Географія. Біологія та здоров'я людини)
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Тип диплому – одинарний. Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ECTS, термін навчання 1 рік 4 місяці
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію Серія УД № 19001398, рішення Акредитаційної комісії від 20 лютого 2018 р., протокол № 128 (наказ МОН України від 27.02.2018 р. № 204). Термін дії сертифікату - до 01 липня 2023 року.
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень
Передумови	Визначаються правилами прийому до Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка за наявності диплому бакалавра, спеціаліста або магістра.
Мова(и) викладання	Українська мова
Термін дії освітньо-професійної програми	Програма вводиться з 1 вересня 2022 року, термін дії – до впровадження Стандарту вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта другого рівня вищої освіти
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньо-професійної програми	https://sspu.edu.ua/universitytet/edusci/osvitni-prohramy
2 – Мета освітньо-професійної програми	
Забезпечити підготовку магістрів у галузі 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 014.07 Середня освіта (Географія), додатковою предметною спеціалізацією 014.05 (Біологія та здоров'я людини), підготувати висококваліфікованих, конкурентоспроможних фахівців – учителів географії, біології та основ здоров'я, здатних розв'язувати складні спеціалізовані завдання, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, та виконувати обов'язки науково-дослідницького та інноваційного характеру в галузях географії, біології та основ здоров'я, педагогіки й методики середньої освіти, а також здійснювати самостійну науково-педагогічну діяльність.	
3 - Характеристика освітньо-професійної програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка Спеціальність 014.07 Середня освіта (Географія). Додаткова предметна спеціалізація: 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
Орієнтація освітньо-професійної програми	Освітньо-професійна програма підготовки магістрів; має академічну та прикладну орієнтацію. ОПП зорієнтована на підготовку здобувачів до професійно-педагогічної та науково-дослідницької діяльності. В програмі

	<p>реалізується інтеграція теоретичної фахової підготовки в галузі географії, біології та основ здоров'я, методики їх навчання, з практичною діяльністю (виробнича педагогічна практика, підготовка та захист кваліфікаційної роботи з елементами наукового дослідження). Структура програми передбачає динамічне та інтерактивне навчання у т.ч. із застосуванням технологій дистанційного і змішаного навчання. Забезпечує оволодіння комплексом загальних та фахових компетентностей, необхідних фахівцям для виконання професійних завдань та обов'язків прикладного характеру в галузі сучасної освіти за предметною спеціальністю «Географія», додатковою предметною спеціалізацією «Біологія та здоров'я людини», педагогіки та методики освіти, здатності до виробничої і педагогічної діяльності в умовах профільної школи.</p> <p><u>Професійні акценти</u> – вчитель профільної школи, адаптований до умов освітнього процесу в сучасних закладах загальної середньої освіти. Включені до програми навчальні дисципліни зорієнтовані на актуальні напрями, в рамках яких можлива подальша професійна та наукова кар'єра здобувача.</p>
<p>Основний фокус освітньо-професійної програми та спеціалізації</p>	<p>Повна вища освіта в галузі знань «Освіта/Педагогіка» з предметної спеціальності «Географія» та додаткової предметної спеціалізації «Біологія та здоров'я людини». Високопрофесійна теоретична та практична підготовка з фундаментальних фахових знань для виконання професійних завдань та обов'язків. Програма дозволяє всебічно вивчити специфіку сучасної науки та методи навчання географії і біології та здоров'я людини, передбачає визначену зайнятість, можливість подальшої освіти і кар'єрного зростання.</p> <p>Ключові слова: <i>освіта, вчитель, профільна школа, технології навчання, географія, біологія та здоров'я людини, педагогіка.</i></p>
<p>Особливості програми</p>	<p>Підготовка вчителів географії, біології та здоров'я людини на засадах компетентнісного та студентоцентрованого підходів з використанням інтерактивних методів навчання, спрямованих на здобуття та розвитку компетенцій, необхідних для професійної діяльності.</p> <p>Програма передбачає підготовку фахівців здатних до впровадження нових освітніх та педагогічних технологій в професійній діяльності.</p> <p>Передбачено можливість побудови індивідуальної освітньої траєкторії через вільний вибір дисциплін з каталогу вибіркового дисциплін та проведення виробничої (педагогічної) практики в закладах загальної середньої освіти</p>
<p>4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання</p>	
<p>Придатність до працевлаштування</p>	<p>Випускників програми призначено для викладацької, освітньої, науково-методичної й організаційно-керівницької діяльності в системі освіти України відповідно до отриманої спеціальності на посадах, передбачених чинним Класифікатором професій ДК 003:2010 (зі зміною №10 від 25 жовтня 2021 року, затвердженою Наказом Мінекономіки України № № 810-21):</p> <p>2320 Вчителі закладів загальної середньої освіти та спеціалізованої освіти</p> <p>2351 Професіонали в галузі методів навчання</p> <p>2351.1 Наукові співробітники (методи навчання)</p> <p>2351.2 Інші професіонали в галузі методів навчання</p> <p>2352 Інспектори навчальних закладів</p> <p>2359 Інші професіонали в галузі освіти та навчання</p> <p>2359.1 Інші наукові співробітники в галузі освіти та навчання</p>

	<p>2359.2 Інші професіонали в галузі освіти та навчання. 33 Фахівці у галузі освіти та навчання 334 Інші фахівці у галузі освіти та навчання Випускники ОПІ можуть займати первинні посади: 2320 Вчитель закладу загальної середньої освіти та спеціалізованої освіти 2320 Вчитель спеціалізованого закладу загальної середньої освіти 2351.1 Молодший науковий співробітник (методи навчання) 2351.1 Науковий співробітник (методи навчання) 2359.1 Молодший науковий співробітник (інші галузі навчання) 2359.2 Організатор позакласної та позашкільної виховної роботи з дітьми (краєзнавчо-туристична робота)</p>
Подальше навчання	<p>Можливість навчання за програми: 8 рівня НРК, третього циклу FQ-EHEA та 8 рівня EQF-LLL, доступ до спеціалізованих досліджень у географічній науці. Набуття часткових кваліфікацій за іншими спеціальностями у системі післядипломної освіти.</p>
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Викладання є студентоцентрованим, проблемно-орієнтованим, практико-орієнтованим, скерованим на особистісний розвиток студентів, закладаються основи для безперервного продовження освіти протягом усього життя. Форми навчання: аудиторні заняття (лекції, семінари, практичні і лабораторні роботи), позааудиторні (консультації, самостійна робота), індивідуальна науково-дослідна діяльність (проектні роботи, участь в конференціях, підготовка та захист кваліфікаційної роботи), виробнича практика. Лекційні заняття мають інтерактивний науково-пізнавальний характер. Практичні та лабораторні заняття проводяться в малих групах, у формі ситуаційних завдань, ділових ігор, обов'язковою є підготовка презентацій з використанням сучасних професійних програмних засобів; формуються навички групової роботи. Методи навчання: абстрактно-дедуктивний, конкретно-індуктивний, проблемно-пошуковий, дослідницький, частково-пошуковий, евристичний, інтерактивні (діалогічний, тренінги, презентації, дистанційні освітні технології) й практичні методи навчання (вправи, лабораторні, практичні, графічні та дослідні роботи).</p>
Оцінювання	<p>Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за системою ECTS (A, B, C, D, E, F, FX) та національною шкалою оцінювання (відмінно, добре, задовільно, незадовільно) за всі види аудиторної, самостійної та інших видів навчальної діяльності, спрямованих на опанування освітньої програми. Види контролю: поточний, підсумковий, семестровий контроль, самоконтроль, підсумкова атестація. Форми контролю: усне/письмове опитування, індивідуальні навчально-дослідні завдання, презентації, реферати, есе, контрольні роботи, тести, залік, екзамен, звіт з практики, підсумкова атестація у вигляді комплексного кваліфікаційного екзамену, підготовки та захисту кваліфікаційної роботи. Підсумкова атестація: кваліфікаційний екзамен з біології та методики навчання біології і захист кваліфікаційної (магістерської) роботи з географії. Оцінювання здобувачів вищої освіти є послідовним, прозорим та проводиться відповідно до встановлених процедур.</p>

6 – Програмні компетентності

<p>Інтегральна компетентність</p>	<p>ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в освітній галузі, що передбачає застосування теорій та методів освітніх наук у предметних галузях географії, біології та здоров'я людини, проведення наукового дослідження, готовність до інноваційної діяльності, що характеризується комплексністю та різноманітністю педагогічних умов організації навчального процесу в основній та старшій ланці закладу загальної середньої освіти.</p>
<p>Загальні компетентності (ЗК)</p>	<p>ЗК1. Здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізовувати свої права та обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, нетерпимості до корупційної поведінки, поважне ставлення до права й закону, володіння достатнім рівнем професійної правосвідомості.</p> <p>ЗК2. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.</p> <p>ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою, виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність та мультикультурність у суспільстві; здатність до вираження національної культурної ідентичності.</p> <p>ЗК4. Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети, дотримуватися принципів професійної етики, адаптуватися до різних професійних ситуацій.</p> <p>ЗК5. Здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності, творчості, системного творчого мислення, формування системного наукового світогляду, з високим рівнем самостійності, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт, бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК6. Здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями протягом усього життя в контексті неперервної фахової підготовки і соціального життя, вдосконалювати й розвивати свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень;</p> <p>ЗК7. Здатність критично осмислювати основні світоглядні теорії і принципи у навчанні та професійній діяльності; здійснювати аналіз, синтез, оцінювання ситуації та/або завдання з метою виявлення шляхів розв'язування та продукувати рішення;</p> <p>ЗК8. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу даних з різних джерел, аналітико-синтетичної діяльності, встановлення та обґрунтування причинно-наслідкових зв'язків.</p> <p>ЗК9. Здатність спілкуватися іноземною мовою, у тому числі для роботи з іншомовними джерелами.</p>
<p>Спеціальні (фахові) компетентності (СК) та професійні компетентності (ПК)</p>	<p>СК1. Здатність оцінювати та аналізувати фундаментальні основи географічних теорій, законів, принципів, історію розвитку географічних ідей, географічні особливості природи Землі, розміщення населення і господарства.</p> <p>СК2. Здатність застосовувати набуті географічні, біологічні, психологічні і педагогічні знання, сучасні методики і освітні технології, у тому числі і інформаційні, для забезпечення якості освітнього процесу в освітніх закладах.</p> <p>СК3. Здатність до розуміння теорії та принципів раціонального природокористування, наукових засад охорони природи, збереження природних ресурсів.</p> <p>СК4. Здатність до формування в учнів наукового світогляду, знання</p>

принципів взаємодії природи і суспільства

СК5. Здатність розуміти роль географічних регіонів у розвитку держави, проблеми регіонального економічного і соціального розвитку та співробітництва, тенденції розвитку регіонального поділу праці, регіональних політичних процесів, зокрема й тих, що відбуваються в Україні.

СК6. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій, розуміти сучасні тенденції розвитку територіально-рекреаційних систем, регіональні пріоритети розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів.

СК7. Здатність до формування наукового світогляду, знання людського буття, законів розвитку суспільства і природи, духовної культури; до спілкування з фахівцями та представниками інших галузей знань іноземною мовою.

СК8. Готовність до виконання посадових обов'язків вчителя географії і біології та здоров'я людини, керівника географічного і біологічного гуртка, роботи з колективом учнів, володіння педагогічним тактом та високими моральними якостями.

СК9. Здатність до формування в учнів розуміння основних екологічних чинників, володіння сучасною науковою інформацією щодо специфіки адаптацій різних груп живих організмів до екологічних умов та про різноманіття і взаємодію еколого-біологічних груп рослин і тварин.

СК10. Здатність до інтеграції біологічних знань на підставі вчення про еволюцію органічного світу, формувати сучасні уявлення про механізми еволюції.

СК11. Здатність належно використовувати біологічну термінологію, демонструвати біологічні знання, ефективно і вільно передавати біологічні у тому числі еволюційні ідеї, принципи і теорії письмовими, усними та візуальними засобами.

СК12. Здатність організовувати науково-дослідницьку діяльність та проводити дослідження на рівні новітніх досягнень, які є основою комплексного географічного мислення; постійно оновлювати та накопичувати власні знання з природничої та суспільної географії; мати стійкі навички роботи з різними типами географічних даних (текстовими, картографічними, графічними, електронними тощо).

ПК1. Мовно-комунікативна компетентність як здатність: забезпечувати здобуття учнями географічної та біологічної освіти державною мовою; формувати і розвивати мовно-комунікативні уміння та навички учнів; використовувати знання іноземної мови в освітній і професійній діяльності

ПК2. Предметно-методична компетентність як здатність: моделювати зміст навчання з географії, біології та здоров'я людини відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів; формувати та розвивати в учнів ключові компетентності та уміння, спільні для всіх компетентностей; здійснювати інтегроване навчання учнів; добирати і використовувати сучасні та ефективні методики і технології навчання географії, біології та здоров'я людини, технологій виховання і розвитку учнів; розвивати в учнів критичне мислення; здійснювати оцінювання та моніторинг результатів навчання учнів на засадах компетентнісного підходу; формувати ціннісні ставлення.

ПК3. Інформаційно-цифрова компетентність як здатність: орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію з географії, біології та основ здоров'я,

	<p>оперувати нею у професійній діяльності; ефективно використовувати наявні та створювати (за погребі) нові електронні освітні ресурси; використовувати інформаційні технології в освітньому процесі.</p> <p>ПК4. Психологічна компетентність як здатність: визначати і враховувати в освітньому процесі вікові та інші індивідуальні особливості учнів; використовувати стратегії роботи з учнями, які сприяють розвитку їхньої позитивної самооцінки, я-ідентичності; формувати мотивацію учнів та організовувати їхню пізнавальну діяльність; формувати спільноту учнів, де кожен відчуває себе її частиною.</p> <p>ПК5. Здоров'язбережувальна компетентність як здатність: організовувати безпечне освітнє середовище, використовувати здоров'язбережувальні технології під час освітнього процесу; здійснювати профілактично-просвітницьку роботу з учнями та іншими учасниками освітнього процесу щодо безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни; формувати в учнів культуру здорового та безпечного життя; зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я під час професійної діяльності; надавати домедичну допомогу учасникам освітнього процесу.</p> <p>ПК6. Проектувально-прогностична компетентність як здатність проектувати осередки навчання, виховання і розвитку учнів, прогнозувати результати освітнього процесу; планувати освітній процес.</p> <p>ПК7. Організаційна компетентність як здатність: організовувати процес навчання, виховання і розвитку учнів; організовувати різні види і форми навчальної та пізнавальної діяльності учнів у відповідності до нормативних вимог, правил і рекомендацій.</p> <p>ПК8. Оцінювально-аналітична компетентність як здатність: здійснювати оцінювання результатів навчання учнів; аналізувати результати навчання учнів; забезпечувати самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання учнів.</p>
7 – Програмні результати навчання	
Знання:	<p>ПРЗ 1. Знання з іноземної мови для використання в професійній сфері та науковій комунікації.</p> <p>ПРЗ 2. Знання інформаційно-комунікаційних технологій для виконання професійних обов'язків вчителя географії, біології та основ здоров'я, хмарних технологій для підтримки навчального процесу, віртуальних платформ для спілкування та роботи над проектами.</p> <p>ПРЗ 3. Знання основних форм і законів абстрактно-логічного мислення, основ психології освітнього процесу враховуючи індивідуальні особливості учнів.</p> <p>ПРЗ 4. Знання особливостей організації різних форм навчання (традиційне, електронне, мобільне, змішане), форм і методів оцінювання навчальних результатів.</p> <p>ПРЗ 5. Знання сучасної теорії й методології фізичної географії, теоретичних основ раціонального природокористування, сучасної природничо-наукової картини світу, розуміння сучасних теоретичних та методологічних основ фізичної географії і раціонального природокористування.</p> <p>ПРЗ 6. Знання сучасних технологій навчання географії, біології та здоров'я людини для виконання професійних обов'язків та методичних особливостей формування об'єму навчальної інформації для вивчення у закладах загальної середньої освіти.</p> <p>ПРЗ 7. Знання основних типів соціальних, економічних, рекреаційних і</p>

	<p>політичних регіональних структур сучасного світу та України, установлювати зв'язки між ними на різних територіальних рівнях.</p> <p>ПРЗ 8. Знання та розуміння проблем розвитку туристсько-рекреаційних комплексів, принципів формування рекреаційних потоків та принципів рекреаційного районування.</p> <p>ПРЗ 9. Знання сучасних теоретичних основ біологічної екології, наукових уявлень про специфіку адаптацій різних груп живих організмів до екологічних умов та різноманіття еколого-біологічних груп рослин і тварин.</p> <p>ПРЗ 10. Знання основних теорій та принципів еволюції органічного світу, еволюційні пристосування живих організмів до навколишнього середовища, генетичних основ видоутворення.</p>
<p>Уміння:</p>	<p>ПРУ 1. Уміння застосовувати засоби сучасних інформаційних технологій для вирішення задач проектування і моделювання геосистем та аналізу стратегії розвитку територій, створювати продукти навчального та навчально-методичного спрямування засобами інформаційно-комунікаційних технологій, використовувати хмарні технології для підтримки освітнього процесу, організовувати віртуальні платформи для спілкування та роботи над проектами.</p> <p>ПРУ 2. Уміння встановлювати психологічні особливості учнів, володіти суб'єкт-суб'єктною педагогічною взаємодією та навичками педагогічного спілкування з учнями в освітньому процесі, залучати батьків до освітнього процесу на засадах партнерства.</p> <p>ПРУ 3. Уміння розробляти освітні продукти навчального та навчально-методичного спрямування, вибирати методику підготовки і проведення уроків географії, біології, основ здоров'я та інших видів занять, використовувати активні методи навчання та організації самостійної і науково-дослідної роботи учнів та сучасну систему оцінювання знань.</p> <p>ПРУ 4. Уміння використовувати знання іноземної мови для освітньої діяльності з географії, біології та основ здоров'я. Інтерпретувати фахові тексти, використовуючи словники різних типів.</p> <p>ПРУ 5. Уміння упорядковувати та інтерпретувати факти щодо загальної структури географічної науки на основі взаємозв'язку основних вчень про будову географічної оболонки, впорядковувати та класифікувати сучасну систему фізико-географічних наук, організовувати самостійну науково-дослідницьку роботу з фізичної географії та раціонального природокористування.</p> <p>ПРУ 6. Уміння інтерпретувати теоретичні положення регіоналістики, здійснювати типологію та класифікацію регіонів, оцінювати сукупний вплив різних груп факторів на регіональний розвиток.</p> <p>ПРУ 7. Упорядковувати та інтерпретувати теоретичні і фактологічні знання щодо еволюційних теорій розвитку органічного світу, встановлювати вплив генетичних чинників та характеристик навколишнього середовища на перебіг еволюційних процесів.</p> <p>ПРУ 8. Уміння оцінювати та аналізувати рекреаційний потенціал території, виявляти особливості та характерні риси туристсько-рекреаційних комплексів світу, розробляти алгоритм дослідження туристсько-рекреаційних комплексів та складати перспективні рекреаційні програми.</p> <p>ПРУ 9. Уміння використовувати знання про закономірності функціонування живих організмів, процеси життєдіяльності організму, вплив навколишнього середовища на фізіологічні процеси та способи пристосування живого організму до умов навколишнього середовища у професійній діяльності.</p>

Комунікація	<p>ПРК 1. Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття, професійну толерантність до виявлення альтернативних думок та принципів.</p> <p>ПРК 2. Здатність зрозуміло і недвозначно здійснювати навчання учнів географії, біології та основам здоров'я на базі власних знань, висновків та аргументації фахівців і нефахівців, зокрема осіб, які навчаються.</p> <p>ПРК 3. Комунікувати іноземною мовою, мати практичні навички ділового професійного спілкування, укладання документів в рамках професійної діяльності іноземною мовою.</p>
Автономія і відповідальність	<p>ПРА 1. Навчання упродовж життя і вдосконалення здобутих під час навчання компетентностей з високим рівнем автономності. Планування власного професійного розвитку відповідно до визначених цілей.</p> <p>ПРА 2. Управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових знань, стратегічних підходів, уміння діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.</p> <p>ПРА 3. Визначення відповідності власних професійних компетентностей чинним вимогам, сильних та слабких сторін власної педагогічної діяльності, відповідальність за розвиток власних компетентностей з урахуванням освітніх інновацій, індивідуальних освітніх потреб учнів тощо.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>Відповідає ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності. До реалізації ОПП залучаються науково-педагогічні працівники, які мають відповідну кваліфікацію, задовольняють ліцензійні вимоги щодо відповідності освітнім компонентам, підвищують власний фаховий рівень через стажування чи інші форми підвищення кваліфікації не менше ніж раз на п'ять років. Усі викладачі мають науковий ступінь та/або вчене звання, які відповідають основному профілю дисципліни, що викладається. До викладання курсів іноземної мови, психології, інформаційних технологій, залучаються фахівці, які мають відповідну фахову підготовку або досвід роботи у галузі освіти, що підтверджується статтями, монографіями, навчально-методичними матеріалами.</p> <p>Гарант програми – Корнус А.О., к. геогр. н., доцент.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Наявна матеріально-технічна база відповідає ліцензійним умовам і дозволяє забезпечити успішну організацію освітнього процесу за ОПП Середня освіта (Географія. Біологія та здоров'я людини) за всіма видами лабораторної, практичної, дисциплінарної та міждисциплінарної підготовки здобувачів освіти, їхньої науково-дослідної роботи.</p> <p>В освітньому процесі використовуються навчальні приміщення для проведення лекційних занять, практичних та лабораторних робіт, спеціалізовані кабінети із безкоштовним доступом до мережі Інтернет. Приміщення для проведення навчальних занять відповідають санітарним нормам та вимогам правил пожежної безпеки. Забезпеченість навчальними приміщеннями, комп'ютерними робочими місцями, мультимедійним обладнанням відповідає потребі.</p> <p>Університет має різнопланову соціально-побутову інфраструктуру (гуртожитки, їдальня, актовий зал, спорткомплекс, стадіон, медпункт). Наявна інша інфраструктура, у тому числі для доступу осіб з особливими освітніми потребами, відповідно до вимог ліцензійних умов.</p> <p>Використовуються баз для проведення виробничих практик в інших</p>

	<p>установах (за договорами про співпрацю).</p> <p>В освітньому процесі використовуються навчальні приміщення для проведення лекційних та практичних занять, комп'ютерні класи із доступом до Інтернет та лабораторії, оснащені спеціалізованим ліцензійним та вільно поширюваним програмним забезпеченням. Аудиторії, оснащені сучасним мультимедійним обладнанням. Бібліотека акумулює наукову та навчальну літературу й періодичні спеціальні видання, необхідні для самостійної роботи студентів. Наявні читальні зали із вільним доступом до Інтернет. Університет має різнопланову соціально-побутову інфраструктуру (гуртожитки, їдальня, актовий зал, спорткомплекс, стадіон, медпункт, пандуси, психологічну службу).</p>
<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>Інформаційне забезпечення. Освітній процес забезпечено робочими програмами навчальних дисциплін, підручниками, посібниками, довідниками, навчально-методичними матеріалами, а також фаховими періодичними виданнями за профілем підготовки здобувачів освіти. Наявні силабуси освітніх компонент. Офіційний веб-сайт університету (https://sspu.edu.ua) містить інформацію про освітні програми, перелік дисциплін даної спеціальності, навчальну, наукову й виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти, електронну скриньку довіри тощо.</p> <p>Здобувачам вищої освіти забезпечений вільний доступ до навчально-методичних матеріалів та електронних інформаційних ресурсів ОПП. Діє мережа точок Wi-Fi; система електронних кабінетів викладачів та здобувачів вищої освіти, система дистанційного навчання https://dl.sspu.edu.ua на платформі Moodle, електронний журнал, інтернет-сервіс розкладу.</p> <p>Наукова бібліотека (https://library.sspu.edu.ua) акумулює наукову та навчальну літературу й періодичні спеціальні видання з географії, біології та здоров'я людини, необхідні для аудиторної та самостійної роботи здобувачів освіти. Наявні читальні зали із вільним доступом до Інтернет для інформаційного пошуку та обробки результатів. Діє інституційний репозитарій (https://repository.sspu.sumy.ua), передбачено доступ до баз даних Scopus, Web of Science, видань видавництва «Springer Nature», повнотекстової колекції підручників видавництва «Центр учбової літератури».</p> <p>Навчально-методичне забезпечення. Наявні робочі програми та силабуси усіх навчальних дисциплін; програма виробничої практики, комплексного кваліфікаційного іспиту. Навчально-методичне забезпечення дисциплін включає: матеріали для практичних та лабораторних робіт, самостійної роботи здобувачів вищої освіти з дисциплін ОПП; методичні рекомендації з виробничої практики, методичні рекомендації з підготовки кваліфікаційної роботи.</p>
9 – Академічна мобільність	
<p>Національна кредитна мобільність</p>	<p>Підготовка магістрів здійснюється за кредитно-трансферною системою. Право на участь здобувачів вищої освіти у програмах внутрішньої кредитної мобільності може бути реалізоване на підставі укладених договорів із вітчизняними закладами вищої освіти та з власної ініціативи, підтриманої адміністрацією закладу вищої освіти на основі індивідуальних запрошень та інших механізмів і регламентується положенням «Про академічну мобільність здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних та працівників Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка» https://sspu.edu.ua/images/2021/docs/polozhennya_pro_akademichnu_mobi</p>

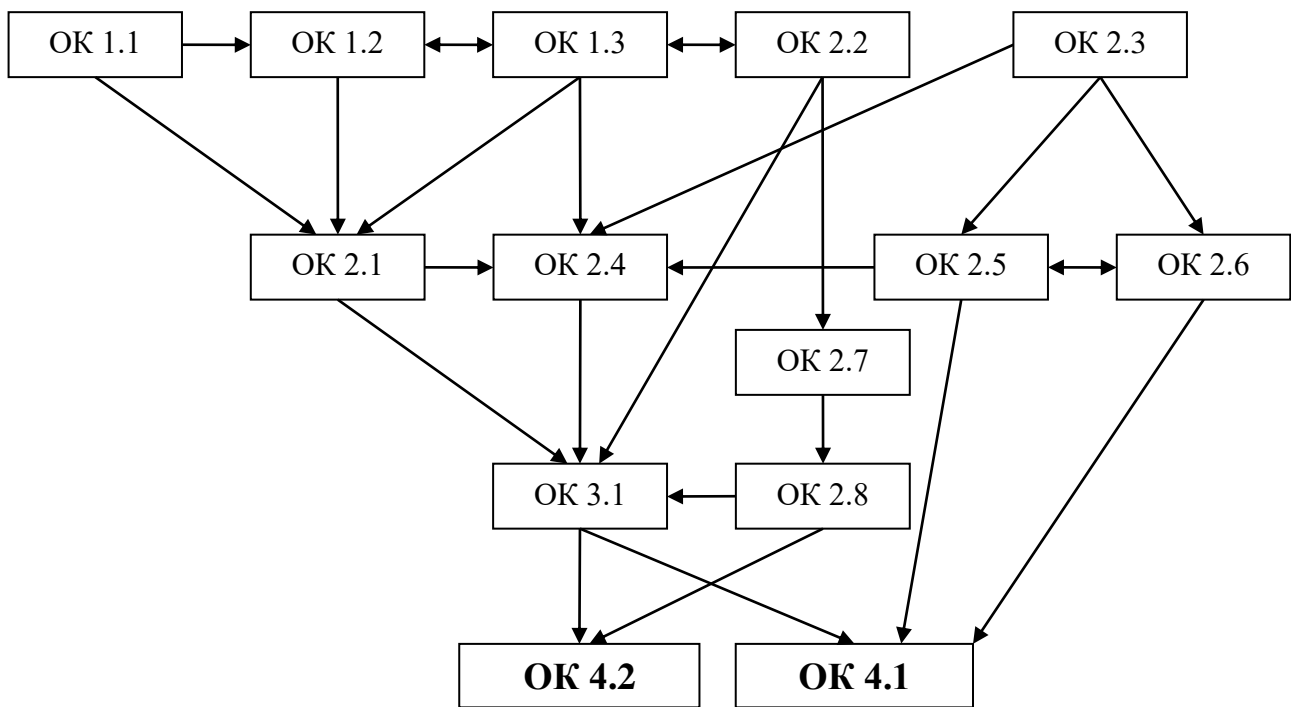
	Inist_zdobuvachiv_vischoyi_osviti_ta_naukovo-pedagogichnih_pracivnikiv_sumskogo_derzhavnogo_pedagogichnogo_univ_ersitetu_imeni_a_s_makarenka_f2d14.pdf На основі двосторонніх договорів між СумДПУ імені А. С. Макаренка та вітчизняними ЗВО-партнерами: https://sspu.edu.ua/universytet/edusci/akademichna-mobilnist
Міжнародна кредитна мобільність	Право здобувачів вищої освіти на міжнародну академічну мобільність може бути реалізоване на підставі участі у програмах міжнародної мобільності відповідно до укладених угод / договорів із закордонними закладами вищої освіти та з власної ініціативи, підтриманої адміністрацією закладу вищої освіти на основі індивідуальних запрошень та інших механізмів.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Підготовка іноземних громадян здійснюється відповідно до чинного законодавства України.

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОПП

Код н/д	Компоненти освітньо-професійної програми (навчальні дисципліни, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
Обов'язкові компоненти ОПП			
OK1.1.	Іноземна мова за професійним спрямуванням	3	залік
OK1.2.	Інформаційні технології	3	залік
OK1.3.	Психологія освіти	3	залік
OK2.1.	Актуальні питання інноваційного розвитку освіти	3	залік
OK2.2.	Педагогічні технології біологічної освіти	5	екзамен
OK2.3.	Теорія фізичної географії і раціональне природокористування	6	екзамен
OK2.4.	Сучасні технології навчання географії	5	екзамен
OK2.5.	Географічні основи регіонаознавства	3	залік
OK2.6.	Туристсько-рекреаційні системи світу	3	залік
OK.2.7.	Екологія рослин і тварин	6	екзамен
OK.2.8.	Еволюційне вчення	3	залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		46	
Вибіркові компоненти ОПП *			
ВБ2.1.	Дисципліна 1	5	залік
ВБ2.2.	Дисципліна 2	5	залік
ВБ2.3.	Дисципліна 3	5	залік
ВБ2.4.	Дисципліна 4	5	залік
ВБ2.5.	Дисципліна 5	3	залік
Загальний обсяг вибіркового компонент:		23	
Практична підготовка			
OK 3.1.	Виробнича (педагогічна) практика в ЗЗСО	9	залік
Загальний обсяг практичної підготовки:		9	
Підсумкова атестація			
OK 4.1.	Захист кваліфікаційної роботи з географії або методики навчання географії	10	
OK 4.2.	Кваліфікаційний екзамен з біології та здоров'я людини та методики навчання біології	2	
Всього		12	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ		90	

2.2. Структурно-логічна схема ОПП

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Середня освіта (Географія. Біологія та здоров'я людини) проводиться у формі захисту кваліфікаційної (магістерської) роботи з географії або методики навчання географії і складання кваліфікаційного екзамену з біології та здоров'я людини та методики навчання біології і завершується видачею документів встановленого зразка про присудження освітнього ступеня магістра із присвоєнням кваліфікації «Магістр середньої освіти за предметною спеціальністю Середня освіта (Географія). Вчитель географії закладу загальної середньої освіти. Вчитель біології та здоров'я людини закладу загальної середньої освіти».

Підсумкова атестація здійснюється відкрито і публічно перед Екзаменаційною комісією, яка затверджена наказом ректора СумДПУ імені А. С. Макаренка. Робота комісії здійснюється згідно «Положення про екзаменаційну комісію та атестацію здобувачів вищої освіти СумДПУ імені А.С. Макаренка».

Складання кваліфікаційного екзамену здійснюється у формі та за матеріалами, підготовленими згідно програми кваліфікаційного екзамену.

Магістерська робота є завершеним науковим дослідженням і повинна мати внутрішню єдність та свідчити про підготовленість здобувача до виконання професійних обов'язків вчителя географії, біології та здоров'я людини з використанням набутих інтегрованих знань, умінь і практичних навичок. Обсяг, структура та інші вимоги до роботи визначаються Положенням про кваліфікаційну роботу у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка. Робота перевіряється на наявність академічного плагіату згідно з процедурою, визначеною у названому вище положенні.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-професійної програми

	OK1.1	OK1.2	OK1.3	OK2.1	OK2.2	OK2.3	OK2.4	OK2.5	OK2.6	OK2.7	OK2.8	OK3.1	OK4.1	OK4.2
ЗК1			+									+		
ЗК2	+		+	+			+					+	+	
ЗК3				+										
ЗК4			+									+		
ЗК5		+		+				+						+
ЗК6	+			+			+				+		+	
ЗК7					+	+								+
ЗК8		+				+		+	+	+	+			+
ЗК9	+													+
СК1						+						+		
СК2					+							+		
СК3						+								
СК4					+		+				+	+		
СК5					+			+						
СК6									+					
СК7	+		+				+							
СК8					+		+		+	+		+		
СК9										+				
СК10											+			
СК11					+								+	
СК12		+						+						+
ПК1	+											+		
ПК2					+		+				+	+	+	
ПК3		+										+		
ПК4			+									+	+	
ПК5					+							+		
ПК6				+		+	+					+		
ПК7				+		+	+					+	+	
ПК8						+	+					+	+	

**5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)
відповідними компонентами освітньо-професійної програми**

	ОК1.1	ОК1.2	ОК1.3	ОК2.1	ОК2.2	ОК2.3	ОК2.4	ОК2.5	ОК2.6	ОК2.7	ОК2.8	ОК3.1	ОК4.1	ОК4.2
ПРЗ 1	+													+
ПРЗ 2		+			+							+		
ПРЗ 3		+	+										+	
ПРЗ 4				+		+	+						+	
ПРЗ 5						+	+							+
ПРЗ 6							+					+		+
ПРЗ 7								+	+					
ПРЗ 8								+	+					
ПРЗ 9					+					+			+	
ПРЗ 10											+		+	
ПРУ 1		+			+		+				+		+	
ПРУ 2			+									+		
ПРУ 3		+		+	+	+	+							
ПРУ 4	+													
ПРУ 5					+									+
ПРУ 6								+						+
ПРУ 7											+		+	
ПРУ 8									+	+			+	
ПРУ 9										+				
ПРК 1			+								+			
ПРК 2			+	+	+	+	+			+		+		
ПРК 3	+													
ПРА 1		+	+		+			+				+		+
ПРА 2			+		+	+	+							
ПРА 3	+				+		+				+			+